

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

MEMÒRIA 2022-2023

Comitè d'Ètica

INTRODUCCIÓ

L'1 de desembre de 2021 el Consell de Govern de la UB va aprovar els [Mecanismes de garantia i compliment de la integritat institucional de la Universitat de Barcelona](#). Aquesta normativa preveu desplegar dos instruments cabdals per al funcionament efectiu i el compliment i la millora del [Codi ètic d'integritat i bones pràctiques](#): el Comitè d'Ètica de la UB i la Bústia ètica i d'integritat institucional de la UB.

El Comitè d'Ètica és l'òrgan col·legiat consultiu encarregat d'impulsar que es compleixin el Codi ètic i la resta de normativa ètica o d'integritat institucional d'abast general, fer-ne el seguiment i avaluar-lo, així com supervisar el funcionament de la Bústia ètica i d'integritat institucional.

El Comitè s'estructura en el Ple i la Comissió Permanent. El Ple del Comitè és l'encarregat de conèixer dels assumptes relacionats amb l'ètica i el bon govern de la comunitat UB. La Comissió Permanent supervisa l'òrgan gestor de la Bústia i eleva les propostes de resolució al Ple del Comitè a partir de l'admissió i la valoració que fa aquest òrgan gestor.

Les funcions del Comitè d'Ètica són les següents (article 27):

- a) Resoldre les comunicacions provinents de la Bústia ètica i impulsar el compliment del Codi ètic i de tota la normativa que s'hi relaciona directament, fer-ne el seguiment i avaluar-lo.
- b) Proposar el cessament dels càrrecs i encàrrecs no electes que hagin contravingut les disposicions del codi de càrrecs.
- c) Rebre, discutir, modificar i aprovar, si escau, les propostes de resolució que li faci arribar la Comissió Permanent sobre els possibles incompliments de la normativa d'ètica i d'integritat.
- d) Rebre, discutir, aprovar i difondre bones pràctiques i conductes desitjables sobre les matèries que consideri d'interès o a petició del rector o rectora, el secretari o secretària general i el síndic o síndica de greuges de la UB.
- e) Impulsar la posada en marxa efectiva de la normativa d'ètica i d'integritat institucional de la UB empenent les accions que siguin necessàries.
- f) Proposar les modificacions i adaptacions de la normativa de la UB que consideri necessàries a fi de fer efectiu el compliment de les disposicions del Codi ètic.
- g) Proposar millores i modificacions de la normativa d'ètica i d'integritat de la UB, així com les millores en la gestió derivades del coneixement dels seus assumptes.
- h) Resoldre les consultes formulades directament per qualsevol membre de la comunitat UB sobre l'aplicació i interpretació de la normativa d'ètica i d'integritat.
- i) Plantejar recomanacions als òrgans de govern i a les diferents unitats de la UB respecte del compliment de la normativa d'ètica i d'integritat, així com les millores de la gestió pública que consideri adients.
- j) Proposar formacions i promoure que tota la comunitat UB conegui la normativa i els canals ètics i de bon govern.
- k) Elaborar l'informe anual de supervisió de la normativa d'ètica i d'integritat de la UB, que ha de presentar al Consell de Govern.
- l) Aprovar un reglament de funcionament intern, si ho considera necessari.

Les funcions de la Comissió Permanent són les següents (article 25):

- a) Conèixer de l'admissió a tràmit de les comunicacions rebudes per mitjà de la Bústia ètica i de l'inici de les actuacions de comprovació, així com determinar l'arxivament de les comunicacions.
- b) Supervisar l'òrgan gestor de la Bústia ètica en l'abast i l'execució de les tasques de comprovació dels fets.
- c) Ser informada de les derivacions de l'article 14.2 efectuades per l'òrgan gestor de la Bústia.

- d) Informar periòdicament el Ple del Comitè d'Ètica sobre les admissions a tràmit i les derivacions efectuades, així com sobre les actuacions dutes a terme.
- e) Donar el vistiplau i elevar al Ple els informes de l'òrgan gestor de la Bústia en forma de proposta de resolució.

Pel que fa a la composició, el Ple del Comitè està format per les persones següents (article 21):

- Un president o presidenta, nomenat pel rector o rectora.
- Un membre del PDI de la Facultat de Dret i un membre del PAS no adscrit a cap facultat, proposats pel rector o rectora i escollits pel Consell de Govern.
- Tres persones del PDI i dues del PAS a proposta dels deganats, escollides pel Consell de Govern.
- Un membre del PAS i un del PDI designats per les organitzacions sindicals més representatives.
- Dues persones escollides per i entre els membres electes del Consell de l'Alumnat.
- Una persona escollida com a representant dels doctorands, elegida pel Consell de Representació dels Doctorands.
- El secretari o secretària de la Comissió de Bioètica.
- El gestor o gestora de la Bústia ètica i d'integritat institucional de la UB, nomenat pel rector o rectora.
- El o la cap de l'Oficina de Control Intern (OCI).
- El o la cap de la Secretaria General, que actua com a secretària del Ple.

La Comissió Permanent està formada per les persones següents (article 24):

- La persona gestora de la Bústia ètica.
- La persona del PDI adscrita a la Facultat de Dret.
- La persona que ocupa la secretaria de la Comissió de Bioètica.
- La persona que ocupa la Direcció de l'OCI.

D'acord amb la disposició transitòria segona dels Mecanismes de garantia i compliment de la integritat institucional de la Universitat de Barcelona, la Secretaria General disposa de tres mesos des de la data en què el Consell de Govern aprova aquesta normativa per conformar el Comitè d'Ètica de la UB.

Mitjançant una resolució del rector de 21 de febrer de 2022 es van nomenar els membres del Comitè d'Ètica que no tenen caràcter electe, sigui per raó del seu càrrec actual o sigui per decisió lliure del rector, que són els següents:

- El doctor Norbert Bilbeny García, que el presideix.
- La doctora Marina Solé Català, que hi actua com a secretària.
- El doctor Juan Antonio Amador Campos, gestor de la Bústia ètica i d'integritat institucional de la UB.
- La doctora Itziar de Lecuona Ramírez, secretària de la Comissió de Bioètica de la UB.¹
- El senyor Maurici Romero Mulero, director de l'OCI.

Així mateix, el rector va resoldre adscriure el Comitè d'Ètica a la Secretaria General pel que fa a les despeses i infraestructures necessàries perquè desenvolupi les seves funcions.

En el Consell de Govern del 2 de març de 2022 es van elegir els membres del Comitè d'Ètica que tria aquest òrgan.

¹ La doctora De Lecuona va ser substituïda pel doctor Ignasi Labastida Juan en les reunions del Comitè a partir del 27 de setembre de 2022. El vicerector de Recerca el va nomenar secretari de la Comissió de Bioètica el 16 de febrer de 2023.

A partir d'aquest nomenament, els integrants del Comitè d'Ètica, en ús de la seva autonomia i independència, van començar a planificar el desplegament efectiu del Comitè, que es va reunir en la sessió constitutiva el 5 d'abril de 2022.

MEMÒRIA D'ACTUACIONS

Reunions del Comitè d'Ètica

El Comitè s'ha reunit sis vegades durant l'exercici 2022, i, fins ara, tres vegades durant el 2023:

a) En data 5 d'abril de 2022:

- Es constitueix formalment el Comitè d'Ètica.
- Es presenta la normativa reguladora del Comitè i s'acorda crear un grup de treball per redactar una proposta de reglament de règim intern del Comitè, adaptat a les seves funcions.

b) En data 9 de juny de 2022:

- Es comunica el canvi del representant dels doctorands i els noms dels dos estudiants escollits pel Consell de l'Alumnat: el senyor Marc Lara Crosas i el senyor Marc Correa Raigon. S'anuncia que pròximament se substituirà la persona que ocupa la secretaria de la Comissió de Bioètica.
- Es presenta un primer esborrany de reglament de funcionament intern.
- Es presenten el [Règim intern de funcionament de l'òrgan gestor de la Bústia ètica i d'integritat institucional de la UB](#) i el [Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona](#).
- S'informa sobre el document Consideracions, dubtes, reflexions, comentaris i propostes d'esmena i millora del Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona, enviat pel degà de la Facultat de Física, i la necessitat que el Comitè d'Ètica en faci una valoració.

c) En data 12 de juliol de 2022:

- Es discuteix l'esborrany de reglament i se n'aprova una versió provisional, pendent de rebre observacions dels Serveis Jurídics.
- S'analitza el document Consideracions, dubtes, reflexions, comentaris i propostes d'esmena i millora del Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona, enviat pel degà de la Facultat de Física, i s'acorda demanar un informe als Serveis Jurídics.
- S'anuncia la posada en funcionament de la Bústia ètica passat l'estiu.

d) En data 30 de setembre de 2022:

- Es reprèn la valoració del document Consideracions, dubtes, reflexions, comentaris i propostes d'esmena i millora del Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona, enviat pel degà de la Facultat de Física, arran de l'informe redactat pels Serveis Jurídics.
- Pel que fa al reglament intern, es valoren algunes propostes de millora suggerides pels Serveis Jurídics i s'acorda la composició de les tres comissions previstes en aquest reglament: la Comissió de Formació i Sensibilització, la Comissió d'Adequació Normativa, i la Comissió de Bones Pràctiques i Millora Institucional.
- Es fa una breu presentació de l'aplicació de la Bústia ètica.

e) En data 26 d'octubre de 2022:

- S'aborda la redacció de l'informe del Comitè d'Ètica respecte del document Consideracions, dubtes, reflexions, comentaris i propostes d'esmena i millora del Codi de conducta dels càrrecs

i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona, enviat pel degà de la Facultat de Física, i es deixa en mans de la Comissió d'Adequació Normativa.

- Respecte del reglament, es preveu que caldrà introduir-hi modificacions per adaptar-lo al reglament de convivència que s'està elaborant, per la qual cosa s'acorda no portar-lo de moment a l'aprovació del Consell de Govern.

f) En data 30 de novembre de 2022:

- S'aprova l'informe del Comitè d'Ètica respecte del document Consideracions, dubtes, reflexions, comentaris i propostes d'esmena i millora del Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona, enviat pel degà de la Facultat de Física, i s'acorda donar-ne trasllat a l'equip de govern i al degà.
- S'informa de l'evolució en la preparació de l'esborrany de normativa de convivència de la UB.
- S'informa que la Comissió Permanent del Comitè d'Ètica es va reunir per primera vegada el dia 25 de novembre i té previst reunir-se setmanalment. Fins al moment, han arribat tres comunicacions a la Bústia ètica. Dues han estat resoltes i es trasllada la tercera a la Comissió de Bones Pràctiques i Millora Institucional, perquè prepari una proposta de resposta per discutir en la reunió següent. S'acorda acceptar les propostes de les qüestions tractades de la Bústia ètica i que es publiquin properament en el Portal de Transparència.

g) En data 25 de gener de 2023:

- La Comissió de Bones Pràctiques i Millora Institucional presenta la proposta de resposta al cas 3 de la Bústia ètica i, arran de les intervencions següents, s'acorda matisar algun aspecte de la redacció.
- S'informa que la Bústia ètica es va presentar en la reunió del Claustre Universitari del 20 de desembre, i es fa un resum de tres noves comunicacions.
- S'informa dels avenços en l'elaboració de la proposta de reglament pel qual s'aproven les normes de convivència de la Universitat de Barcelona i s'hi preveuen mecanismes de resolució dels conflictes, que es portarà a l'aprovació del Consell de Govern de l'1 de març. S'acorda convocar una reunió extraordinària del Comitè d'Ètica, per Teams, per tractar del tema més àmpliament.

h) En data 15 de febrer de 2023 (reunió extraordinària):

- Es debat la proposta de reglament pel qual s'aproven les normes de convivència de la Universitat de Barcelona i s'hi preveuen mecanismes de resolució dels conflictes.
- Es comenten els suggeriments i les propostes de canvi enviats arran del procés de participació obert a la comunitat universitària.
- S'acorda fer constar que, en termes generals, la proposta de reglament té el vistiplau del Comitè d'Ètica.

i) En data 22 de març de 2023:

- S'aprova la resposta del Comitè d'Ètica al cas 3 de la Bústia ètica.
- S'informa de les comunicacions en curs a la Bústia ètica i de la publicitat que se'n fa en el Portal de Transparència.
- S'anuncia la preparació de la memòria del Comitè d'Ètica relativa al primer any d'activitat.

Bústia ètica

El Consell de Govern de l'1 de desembre de 2021 va aprovar la normativa Mecanismes de garantia i compliment de la integritat institucional de la Universitat de Barcelona. Aquest canal es va aprovar a partir d'una directiva europea, atès que en el moment de l'aprovació del Consell de Govern de la Universitat no existia normativa estatal i aquesta directiva europea ja era d'aplicació directa.

Es tracta d'una eina de comunicació segura que ha de servir per comunicar i alertar sobre conductes que, per acció o omissió, puguin ser reprovables: perquè són presumptament contràries al dret, a la integritat institucional, als principis i valors ètics de la UB o a les regles de conducta exigibles als membres de la comunitat universitària (especialment, als servidors públics), o perquè són potencialment constitutives de frau. En els casos d'assumptes en què el caràcter ètic sigui subsidiari de conductes més greus (assetjament laboral o sexual, corrupció...), les comunicacions es traslladen immediatament a les instàncies pertinents i/o s'activen els protocols o procediments més escaients per donar resposta als fets.

Amb la Bústia ètica, la UB manifesta la voluntat institucional de fomentar la resolució de conflictes mitjançant les estructures internes, principalment. Aquesta voluntat pretén facilitar i fomentar l'abordatge dels conflictes de la comunitat universitària amb les màximes garanties internes i amb el propòsit de millora i reconvençió que promou la mateixa institució, sense recórrer en primera instància a mecanismes externs o de caràcter eminentment coercitiu, sinó cercant més aviat processos inspirats en la mediació. A la Bústia ètica, s'hi pot adreçar tothom: no cal pertànyer a la UB ni tenir-hi cap relació laboral, contractual o de qualsevol altra naturalesa. Les informacions i comunicacions s'hi han de trametre en format electrònic, tot i que es preveu que, en el futur, també sigui possible presentar-ne per altres mitjans. La UB garanteix que les comunicacions que es fan a la Bústia són confidencials i anònimes.

El 7 de març de 2022 el rector va nomenar mitjançant la Resolució per la qual es nomenen membres de la Bústia ètica el responsable de l'òrgan gestor, el doctor Juan Antonio Amador, i els membres següents: el doctor Lluís Medir Tejado i la senyora Silvia Nolla Lacruz. També integren l'òrgan gestor de la Bústia el senyor Maurici Romero Mulero, responsable de l'Oficina de Control Intern, i la senyora Judit Esteve Izquierdo, cap dels Serveis Jurídics i Convenis. Aquest grup de persones va preparar i posar en marxa tot el sistema intern de tramitació i estudi de les comunicacions, i va informar el Ple del Comitè dels treballs. L'òrgan gestor de la Bústia ètica es reuneix setmanalment i està en contacte permanent per analitzar i estudiar els casos correctament.

L'1 de novembre de 2022 es va posar en marxa la [Bústia ètica i d'integritat institucional](#). La Bústia funciona de la manera següent: quan rep una comunicació, el seu òrgan gestor n'analitza la versemblança i estima si l'admet o no i, en cas que l'admeti, fa les tasques de comprovació pertinents. Si escau, elabora un informe amb una recomanació i l'eleva a la Comissió Permanent del Comitè d'Ètica de la UB, que valora la pertinència d'eleva el cas al Ple del Comitè d'Ètica. Així mateix, en cada reunió ordinària del Ple del Comitè d'Ètica el responsable de l'òrgan gestor de la Bústia informa dels treballs en marxa i l'avançament de les qüestions que s'hi estan tractant.

Amb l'entrada en vigor de dues normes estatals cabdals en la matèria (la Llei 3/2022, de 24 de febrer, de convivència universitària, i la Llei 2/2023, de 20 de febrer, reguladora de la protecció de les persones que informen sobre infraccions normatives i de lluita contra la corrupció) i amb l'aprovació del [Reglament pel qual s'aproven les normes de convivència de la Universitat de Barcelona i s'hi preveuen mecanismes de resolució dels conflictes](#), la Bústia passa a incloure aspectes de convivència universitària i es converteix en el canal de denúncia de fets presumptament contraris a la convivència dels membres de la comunitat. La Bústia és l'encarregada de vehicular els casos cap a la nova Comissió de Convivència, que ha de gestionar i vetllar per les mediacions que es puguin establir.

Des del novembre de 2022 fins al març de 2023 van entrar onze casos i se n'han resolt quatre. Es pot consultar el [resum de les comunicacions tancades](#).

Enllaços d'interès

S'han publicat en el Portal de Transparència, dins l'apartat «Bon govern», els documents següents:

- [Codi ètic d'integritat i bones pràctiques de la Universitat de Barcelona](#)
 - [Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona](#)
 - [Mecanismes de garantia i compliment de la integritat institucional de la Universitat de Barcelona](#)
 - [Resolució del rector per la qual es nomena les persones integrants del Comitè d'Ètica de la Universitat de Barcelona](#)
 - [Resolució del rector per la qual es despleguen les obligacions derivades dels articles 14, 15 i 16 del Codi de conducta dels càrrecs i alts càrrecs de la Universitat de Barcelona](#)
 - [Resolució del rector de la Universitat de Barcelona per la qual s'aprova el règim intern de funcionament de l'òrgan gestor de la Bústia ètica i d'integritat institucional de la UB](#)
 - [Reglament pel qual s'aproven les normes de convivència de la Universitat de Barcelona i s'hi preveuen mecanismes de resolució dels conflictes](#)
-
- [Bústia ètica i d'integritat i Bústia antifrau](#)
-
- [Membres del Comitè d'Ètica](#)